

gangen til domstolsprøvelse i landsretten og Højesteret forbeholdes tilfælde, hvor der må antages at være et særligt behov for domstolsprøvelse i flere instanser.

Til fordel for at kombinere en udvidet adgang til domstolsprøvelse med en appelbegrænsning kan også anføres en række ressourcemæssige hensyn. Selv om ressourcemæssige hensyn ikke bør være afgørende for udformningen af klageordningen, vil det dog være unaturligt ikke også at inddrage dette aspekt i overvejelserne.

Der er efter en samlet vurdering enighed i rådet om at anbefale, at der i forslaget om en udvidet adgang til domstolsprøvelse indsættes bestemmelser, som indebærer, at afgørelser truffet af byretten normalt kun kan prøves i landsretten og Højesteret efter tilladelse fra Procesbevillingsnævnet. Det gælder, uanset om forslaget om udvidet adgang til domstolsprøvelse bygger på model 1, 2 eller 3, jf. herved pkt. 9.3.4.1.2. ovenfor.

Der er endvidere enighed om, at adgangen til prøvelse i landsretten som udgangspunkt bør afgrænses til tilfælde, hvor sagen er af principiel karakter, eller særlige grunde i øvrigt taler for, at sagen bør kunne prøves i landsretten, jf. herved retsplejelovens § 962, stk. 3, 1. pkt., om påanke af visse domme i straffesager til landsretten. Der er også enighed om, at prøvelse i Højesteret bør forbeholdes tilfælde, hvor sagen er af principiel karakter.

Afgørelser om genindsættelse efter prøveløsladelse eller betinget benådning vil være særligt indgribende for indsatte, der afsoner længerevarende straffe. Rådet finder derfor, at hensynet til den indsatte i disse tilfælde taler for, at sagen bør kunne prøves i landsretten uden appelbegrænsning, når den resterende straffetid er 1 år eller mere.

Rådet finder endvidere, at det stemmer bedst med de hensyn, der ligger bag den foreslåede ordning om domstolsprøvelse af afslag på prøveløsladelse fra livstidsstraf, at livstidsdømte får mulighed for at få prøvet sagen i landsretten uden begrænsning i appeladgangen, jf. herved pkt. 3.2. i lovforslaget om ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af en lov om fuldbyrdelse af straf mv.

Rådet foreslår på denne baggrund, at afgørelser om genindsættelse efter prøveløsladelse og betinget benådning fra tidsbestemt straf undtages fra forslaget om appelbegrænsning, så disse afgørelser kan indbringes for landsretten uden tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, når den resterende straffetid er 1 år eller mere. Også afgørelser om nægtelse af prøveløsladelse og genindsættelse efter prøveløsladelse eller betinget benådning fra straf af fængsel på livstid foreslås undtaget, så disse afgørelser kan prøves i landsretten uden

tilladelse fra Procesbevillingsnævnet. Indbringelse for Højesteret af de nævnte afgørelser kan kun ske med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, hvis sagen vedrører spørgsmål af principiel karakter.

9.3.5.1.4. *Sammenfattende* foreslås det herefter i § 112 i rådets lovudkast fastsat, at den dømte kan kræve endelige administrative afgørelser, der er omfattet af bestemmelsen, indbragt til prøvelse for retten inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

I § 113 i rådets lovudkast foreslås en bestemmelse om valg af den domstol, der i det enkelte tilfælde skal behandle klagesagen.

Efter § 113, *stk. 1*, sker indbringelse af sagen for byretten i den retskreds, hvor den institution, som har truffet den oprindelige afgørelse, er beliggende. Er den indsatte senere overført til en anden institution, kan sagen i stedet indbringes for byretten i den retskreds, hvor den institution, som den dømte er anbragt i, er beliggende. Er den dømte ikke frihedsberøvet, indbringes sagen for byretten i den retskreds, hvor den dømte bor eller opholder sig. Har den dømte ikke kendt bopæl eller opholdssted, indbringes sagen for Københavns Byret.

Efter § 113, *stk. 2*, kan retten efter begæring tillade, at en indbragt sag overflyttes til en anden ret, der er lovligt værneting efter stk. 1, når dette på grund af vidners bopæl, den indsattes løsladelse eller af anden særlig grund skønnes hensigtsmæssigt til sagens fremme.

Endelig fastsættes det i § 113, *stk. 3*, at afgørelse af, om sagen skal henvises eller ikke, træffes ved kendelse. En kendelse, hvorved sagen henvises, kan ikke indbringes for højere ret.

I § 114 i rådets lovudkast foreslås en bestemmelse om fremgangsmåden i forbindelse med klagesagens indbringelse for retten.

I § 114, *stk. 1*, fastsættes det, at sagen indbringes for retten uden unødigt ophold af justitsministeren (dvs. Direktoratet for Kriminalforsorgen), der fremsender sagens akter med oplysning om den påklagede afgørelse og en redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, samt for de beviser, der kan have betydning for sagens afgørelse. Stk. 1 suppleres i *stk. 2* af en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om sagens indbringelse for retten.

I § 115 i rådets lovudkast foreslås en bestemmelse, der fastlægger, hvem der er sagens parter, og tager stilling til spørgsmålet om advokatbeskikkelse.

Efter § 115, *stk. 1*, anses som sagens parter den dømte, tredjemand, hvis penge eller genstande konfiskeres, jf. §§ 73 og 125 i rådets lovudkast, og justitsministeren. § 115, *stk. 1*, bygger på klagemodel 2, jf. pkt. 9.3.4.1.7. ovenfor.